

Rapport om skoleutvikling til FHSR årsmeldingene 2023

(tekst i vanlig skrift)

Fra søknad om midler til skoleutviklingsarbeid i 2023: (tekst i kursiv)

Noregs Kristelege Folkehøgskolelag (NKF) søker med dette om kr. 2 063 000 i støtte til pedagogisk utviklingsarbeid i 2023.

NKF har som mål å styrke utviklingskompetansen på den enkelte folkehøgskole gjennom sitt arbeid med skoleutvikling. De sentrale prosjektene vektlegger tema som folkehøgskolepedagogikk, sosialpedagogikk, kristen folkehøgskole og selvevaluering.

Sist i søknaden følger et budsjett for hvordan midlene er tenkt brukt. Der er søknadssummen fordelt både per prosjekt og på de enkelte utgiftskategoriene. Lønn er den største kostnaden. Den er i utgangspunktet beregnet ut fra ca. 70 prosent av lønnen til rådgiver for skoleutvikling, med tillegg av 20 prosent overheadkostnader.

I tillegg til rådgiver for skoleutvikling regner vi med å bruke å arbeidstid fra Odd Haddal for å gjennomføre de planlagte prosjektene.

NKF ønsker å utvikle og vedlikeholde kontakten med relevante fagmiljøer på høgskole og universitetsnivå. NKF ønsker å støtte opp under prosesser som fører til at folkehøgskolen som skoleslag er et tema innenfor sentrale fagmiljøer.

I 2023 har prosjekter knyttet til rusforebygging, selvevaluering, veiledning og sosialpedagogikk, vært sentrale

Planlagte aktiviteter:

Skoleutviklingsutvalget

Utvalget består av fem medlemmer og ett varamedlem. Rådgiver for skoleutvikling er leder for utvalget. Utvalget har minimum 4 møter i løpet av året, fysiske eller digitale. Medlemmene i utvalget deltar på enkelte kurs og samlinger som f.eks. distriktsmøter eller konferanser.

Utvalget består av fem medlemmer og ett varamedlem fra seks skoler. Høsten 2023 var utvalget uten varamedlem. Rådgiver for skoleutvikling (RFS) er leder for utvalget. Utvalget har hatt et svært travelt år med mange møtepunkter: 4 hele dager i januar knyttet til pilotkurs om rus, et kortere digitalt møte med evaluering av pilotkurset og veien videre i mai. Ett heldagsmøte i mai, et kortere digitalt møte i september og ett heldagsmøte i oktober.

Skolebesøk og utviklingsarbeid

Rådgiver for skoleutvikling vil gjennomføre flere skolebesøk i løpet av året. Delvis knyttet til pågående og nye utviklingsprosjekt i NKF sin regi, og delvis knyttet til skolens egne behov og utviklingsprosjekter. NKF ønsker å støtte skoler som er i ulike stadier av en oppstartsprosess.

RFS gjennomførte flere skolebesøk i løpet av året. RFS har besøkt Molde, Ringerike, Stavern, Viken, Hedmarktoppen, Helgeland, Sunnmøre, Ålesund, Rødde og Sagavoll. Skolebesøkene har vært knytte til distriktsmøter, Folkehøgskolefestivalen, skolens egne planleggingsdager, arbeid med selvevaluering eller møter med ansatte som bidrar inn i det sentrale skoleutviklingsarbeidet.

Selvevaluering

Alle skoler som ønsker det, får skriftlig tilbakemelding på sin selvevalueringsrapport. NKF utvikler en generell tilbakemelding til alle skoler i samarbeid med FHF.

NKF tilbyr også jevnlig kurs om selvevaluering i samarbeid med FHF. Våren 2023 vil NKF i samarbeid med Sven Sæther på Ålesund folkehøgskole tilby et prosjekt med fokus på skoleutvikling og medvirkning knyttet til arbeidet med selvevaluering.

22 IKF skoler fikk en skriftlig tilbakemelding på sin selvevalueringsrapport fra 2021-22. Planlagt prosjekt med Sven Sæther og Ålesund folkehøgskole ble ikke gjennomført.

NKF arrangerte høsten 2022 et tre dagers kurs for ansatte på de kristne folkehøgskolene med ansvar for undervisning og oppfølging av ledertreningselevne. Kurset hadde 20 deltakere. RFS har i 2023 arbeidet videre med problemstillinger fra kurset. Resultatet er at fem skoler har dette som tema for sitt selvevalueringsarbeid 2023-24. I tillegg har medlemmene i SU arbeidet med en besøksrunde på flere skoler hvor dette er tema våren 2024.

Veihjelp

NKF og IKF har gått sammen om et nytt prosjekt som retter fokus mot enkeltskole/r som over lengre tid har møtt utfordringer. Utfordringer enkeltskoler har kan ofte være sammensatt og vanskelig å finne ut av på egenhånd. Både fordi skolen kan mangle ressurser og fordi utfordringene har vært der over tid og dermed vanskeligere å gjenkjenne.

NKF og IKF bistår i det daglige alle skoler med ulike tiltak. Prosjekt «Veihjelp» skal forsøke å gripe dypere. Vi har ansatt prosjektleder, Jostein Tvedten (rektor Stavern folkehøgskole) og Jan Inge Wiig Andersen (tidligere rektor på Nordhordland) i en deltidsstilling som sammen med en egen referansegruppe skal drive prosjektet fremover.

Det blir mulig for alle kristne folkehøgskoler å søke om å bli med i prosjektet. Vi vil inkludere minst tre skoler i løpet av prosjektperioden.

I 2023 har NKF særlig bistått fire skoler i dette prosjektet.

Hvordan møte utfordringer knyttet til elever og rus i folkehøgskolen-Fellesprosjekt med FHF

I samarbeid med FHF arbeider vi med å finne gode tilnærminger og metoder for å lære om og møte elevene sitt forhold til rus og rusbruk. Vi ser behovet for å ta opp problemstillinger knyttet til elever som ruser seg, samt tematisere rus overfor alle elever. En av målsettingene er å øke skolens kunnskap og kompetanse på dette feltet. Vi samarbeider med organisasjonen KORUS. KORUS arbeider med å formidle og sikre rusfaglig kvalitetsutvikling og kompetanse. KORUS er finansiert av helsedirektoratet. Vi ønsker å gjennomføre et pilotprosjekt i regi av KORUS. Vi går ikke bredt ut med åpen påmelding, men gir noen av medlemmene i våre utvalg mulighet til å delta.

Pilotprosjektet blir arrangert over 2x2 dager i januar 2023: 4.-5. januar og 24. – 25.- januar.

Kurset i januar ble gjennomført med ansatte fra 9 ulike skoler som hadde medlemmer i de to organisasjonenes skoleutviklingsutvalg, deltok på fire kursdager.

Kursets innhold ble evaluert og diskutert i flere møter med KORUS våren 2023 og i et digitalt møte med deltakere fra kurset. Der ble det også lagt en mulig plan for veien videre med arbeidet.

Høsten 2023 har RFS arbeidet med et ressurshefte om rusforebyggende arbeid i folkehøgskolen.

Det er gjennomført et kort digitalt og ett heldagsmøte med to ansatte som deltok på kurset i januar 2023, sammen med Pedagogisk rådgiver i FHF. Det er også gjennomført et oppfølgingsmøte med KORUS høsten 2023.

Nyansattkurs – Flying start

NKF planlegger nytt kurs for nyansatte høsten 2023, eventuelt under Folkehøgskolefestivalen. Kurset er rettet mot de som skal ha sitt første eller ett av sine første arbeidsår på en kristen folkehøgskole. Kurset vektlegger praksis og problemstillinger knyttet til det å arbeide på en kristen folkehøgskole med f.eks. morgensamlingsverksted, eksempler på øvelser og undervisningsopplegg, etiske dilemmaer og veiledning. Andre mer overordnede tema er dannelsingsoppdraget, folkehøgskolens historie, livsmestring, psykisk helse og sosialpedagogikk.

Det kan også være aktuelt å tilby kurset «Inn for landing» på nytt. Dette var et kurstilbud lagt i forkant av landsmøtet til ansatte som har gjennomført sitt første arbeidsår i folkehøgskolen.

Det planlagte kurset høsten 2023, måtte avlyses på grunn av lav påmelding. RFS gjennomførte i stedet en heldags nyansatt dag på en enkelt skole med flere nyansatte og et digitalt halvdags opplegg for en annen skole.

Arbeidsveiledning

Nytt tilbud for skoleåret 2022-23 ble sendt ut i april 2022. NKF vurderer videre arbeid med dette etter hva responsen fra skolene er.

Fagrådet for veiledning vil arrangere en fagdag i veiledning og sosialpedagogikk våren 2023.

I 2023 er det tre grupper med gjennomsnittlig 18 deltakere totalt som møter til fire heldagssamlinger i løpet av året i Brugata 19.

Fagrådet for veiledning arrangerte en fagdag i veiledning og sosialpedagogikk 18. april 2023 med søkelys på rusforebygging. Det var 21 deltakere på fagdagen.

Tildeling av lokale PU-midler til enkeltskoler eller grupper av skoler:

NKF lyser ut midler til lokale utviklingsprosjekter for skoleåret 2023-24. Frist for å søke er 1. juni 2023. Resultatet av prosjektene formidles på rektorforum 2024 eller i andre relevante sammenhenger.

NKF fikk ingen søknader på de lokale PU midlene som ble kommunisert gjennom rundskriv og egne målrettede eposter.

Bidrag på ulike samlinger og konferanser

Rådgiver for skoleutvikling bidrar aktivt med innspill, foredrag og andre aktiviteter på mange ulike samlinger i folkehøgskolen. Noen aktuelle arenaer i 2023 er: Rektormøtet, Distriktsmøter, KORUS, Landsmøtet og interne kurs for de kristne folkehøgskolene.

I tillegg til det som er beskrevet andre steder har RFS deltatt på: Rektormøtet og tre distriktsmøter. Høsten 2023 deltok RFS også på Landskurs for rådgivere i Bodø.

Folkehøgskolefestivalen

Landsmøtet har i NKF sin historie vært en lang og god tradisjon. Vi opplever likevel at hele konseptet nå trenger en fornyelse. Styret i NKF har derfor bestemt at vi 23.-25.mai skal arrangere vår egen Folkehøgskolefestival. På festivalen ønsker vi å ha fokus på ideen kristen folkehøgskolen og et program som berører både allmenndanning og folkeopplysning. Vi ønsker å jobbe med å få til gode konserter. Gode fellessamlinger og ikke minst en rekke workshops.

Temaer vi jobber med er bærekraft, demokratisk deltakelse, mangfold, sang i folkehøgskolen, sunt kosthold, livsmestring osv. Målet med festivalen er å få til en fellessamling som kan samle alle som jobber i kristen folkehøgskole. Vi vil jobbe for en festival som kan inspirere og gi påfyll for videre arbeid i den kristne folkehøgskolen.

RFS deltok i deler av planleggingen av festivalen og bidro med flere workshops og kontakt med bidragsytere.

En egen komite med medlemmer fra styrene i IKF og NKF hadde hovedansvaret for festivalen. Festivalen foregikk over tre dager på Hedmarktoppen folkehøgskole ble fikk over 200 deltakere fra alle stillingskategorier og de fleste IKF skolene..

Arbeidsområder/fokusområder:

Kristen folkehøgskole

NKF ønsker å arbeide for å styrke bevisstheten og kompetansen på hva det innebærer å være en kristen folkehøgskole i personalgruppen og i møtet med elevene.

Dette arbeider RFS og andre i NKF/IKF med kontinuerlig. I 2023 fikk vi særlig anledning til å arbeide med dette i forbindelse med Folkehøgskolefestivalen, flere kurs rettet mot ansatte på våre skole som fagdag i sosialpedagogikk og veiledning, rektorforum og kurs for kjøkkenansatte på Ålesund folkehøgskole.

NOU

Etter at utvalgets innstilling er ferdig, vil det være flere arbeidsområder vi ønsker å sette søkelyset på.

RFS deltok på flere møter og skrev flere innspill til formuleringer og tanker knyttet til særlig selvevaluering og elevstipendiatene.

Danningsreisen – Fellesprosjekt med FHF

Flere hundre folkehøgskoleelever reiser på utenlandsturer i regi av skolene hvert år. Hvordan kan vi gjøre disse turene til reelle dannelsesreiser hvor vi ivaretar dannelsesperspektivet i møte med andre kulturer? Hva er en tenkelig pedagogisk og ikke minst praktisk tilnærming til dette? Gjennom prosjektet dannelsesreise vil vi jobbe for å stimulere og inspirere til et tydelig meningsfylt innhold i skolenes utenlandsreiser. På den måten kan vi være med på å sikre kultur møter på alle reiser, samt sette søkelys på en konstruktiv pedagogikk for slike reiser. Det søkes om pedagogiske utviklingsmidler til å utvikle dette prosjektet i samarbeid med FHF.

Det ble etablert en prosjektgruppe med deltakere fra frilynt og kristen folkehøgskole. Prosjektgruppa gikk inn for å løse utfordringen ved å etablere et nettsted for å formidle podcaster, litteratur og andre ressurser til bruk for skolene og de lærerne som planlegger og gjennomfører reiser. Nettstedet www.danningsreise.no er nå etablert. Offisiell lansering av nettsted og podcast ble gjort på tillitsvalgtkonferansen på Sanner 1. november 2023. Flere episoder med nye samtaler i podcastform blir publisert våren 2024.

«Det sosialpedagogiske blikket»

NKF vil utarbeide en artikkelsamling som har arbeidstittelen: «Det sosialpedagogiske blikket» Disse artiklene vil belyse sosialpedagogikk på alle arenaer i folkehøgskolen; internatet, linjer, turer, spisesalen og fellessamlinger. NKF ønsker også å videreutvikle et undervisningstilbud til personalgrupper.

RFS har gjennom 2023 arbeidet sammen med andre relevante bidragsytere fra folkehøgskolelandskapet om å lage en bok eller artikkelsamling med arbeidstittelen: «Det sosialpedagogiske blikket» Tema fra dette arbeidet og artiklene som skrives var aktuelt materiale på flere skolebesøk i 2023 og baserer seg på flere selvevalueringsrapporter fra 2021 og senere.

Folkehøgskoleutdanninger ved USN

Folkehøgskolepedagogikk utdanningen for høsten 2022 er avlyst. Rådgiver for skoleutvikling vil delta i samtaler/rekruttering/planarbeid for nye kull og utvikling av dagens tilbud.

Folkehøgskolepedagogikk utdanningen startet opp igjen høsten 2023. RFS har deltatt og undervist på en digital samling høsten 2023. RFS har jevnlig kontakt med de faglig ansvarlige for utdanningene Folkehøgskolepedagogikk og Folkehøgskolens lederutdanning.

Bærekraftvedtaket – sentral tilrettelegging

NKF deltar i den sentrale tilretteleggingen for skolene i arbeidet med å gjennomføre og nå målene i bærekraftvedtaket. NKF deltar sammen med FHF og FHSR i et forskningsprosjekt høsten 2022 fram til januar 2023 om bærekraftige livstiler i regi av Nordisk nettverk for voksnes læring (NVL).

I 2023 har RFS hatt jevnlig kontakt med Astrid Bjerke i Framtiden i våre hender om deres prosjekt om folkehøgskoler og mat. RFS har deltatt i ett møte i Internasjonal Utvalg.

Demokratiprojekt

NKF ønsker å utvikle et prosjekt som kan styrke skolene i deres arbeid med demokrati og medborgerskap. Vi ønsker å bidra til å utvikle en pedagogisk praktisk som både vektlegger undervisning for demokrati og undervisning gjennom demokrati.

I august 2023 fikk alle skoler tilsendt et hefte (PDF) med eksempler på undervisningsopplegg fra flere ulike folkehøgskoler med demokrati og medborgerskap som tema og med særlig søkelys på Kommune og Fylkesvalget. Heftet var et resultat av et samarbeid mellom FHF, FHSR og NKF.

Tilrettelagt folkehøgskole

NKF ønsker å ha særlig søkelys på kompetanse og skoleutvikling for skoler og ansatte som arbeider med tilrettelagt folkehøgskole.

NKF ønsker å følge opp og arbeide videre med funn fra ny veileder og funn fra prosjektet «En inkluderende folkehøgskole».

Det er ikke planlagt kurs i 2023 men ansatte som arbeider med dette fagfeltet har fått tilbud om å bli med i en veiledningsgruppe som vi forsøker å få i gang høsten 2022. Vi planlegger nytt kurs i 2024.

Høsten 2023 startet arbeidet med et kurs for ansatte som arbeider med tilrettelagt folkehøgskole. Det ble sendt ut en spørreundersøkelse til aktuelle skoler for å finne et godt tidspunkt og få innspill på aktuelle tema. Kurset er planlagt gjennomført i mai 2024 og program og påmelding blir klart i løpet av februar 2024.

Ansatte som arbeider med dette fagfeltet, fikk tilbud om å bli med i en veiledningsgruppe som vi startet opp i januar 2023.

Mentorordningen – felles med FHF

Det søkes om pedagogiske utviklingsmidler til å i samarbeid med NKF fortsette og eventuelt videreutvikle Mentorordningen. Mentorordningen er et mentortilbud for elver på folkehøgskole uten fullført VGO. Vi ser for oss et nytt kurs høsten 2023, som denne gangen inkluderer veiledningsmetodikk.

Dert ble ikke gjennomført aktiviteter knyttet til dette prosjektet utover samtaler sentralt. Det ble vurdert slik at skolene ikke hadde kapasitet til å fokusere på opplæring innenfor dette området i 2023.

Kostnadsoversikt

Noregs Kristelige folkehøgskolelag søker om NOK 2 063 000 i pedagogiske utviklingsmidler for 2023:

<i>PEDAGOGISKE PROSJEKTER 2023</i>	
<i>Skoleutviklingsutvalget</i>	<i>130 000</i>
<i>Pedagogisk rådgivning, skolebesøk</i>	<i>194 000</i>
<i>Selvevaluering</i>	<i>171 000</i>
<i>Veihjelp</i>	<i>328 000</i>
<i>Folkehøgskolen og rus</i>	<i>111 000</i>
<i>Nyansattkurs - Flying start</i>	<i>118 000</i>
<i>Arbeidsveiledning</i>	<i>67 000</i>
<i>Folkehøgskolefestivalen</i>	<i>221 000</i>
<i>Kristen Folkehøgskole</i>	<i>104 000</i>
<i>NOU</i>	<i>85 000</i>
<i>Danningsreisen</i>	<i>112 000</i>
<i>Det sosialpedagogiske blikket</i>	<i>197 000</i>
<i>Bærekraftvedtaket - sentral tilrettelegging</i>	<i>85 000</i>
<i>Demokratiprojekt</i>	<i>62 000</i>
<i>Tilrettelagt folkehøgskole</i>	<i>30 000</i>
<i>Mentorordningen</i>	<i>48 000</i>